

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 (115 21)
ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ
ΤΗΛ. 210 72.72.240-243, FAX 210 72.72.244

**ΛΑ' ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΩΝ
ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ
ΔΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΙΑΣ**

(Ζόγκα Έλληνικου Άργους, 22-24 / 10 / 2019)

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

Ἡ ΛΑ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ἱερῶν Μητροπόλεων γιά θέματα Αἱρέσεων καί Παραθρησκείας, πού πραγματοποιήθηκε ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, στό Ἱερό Προσκύνημα τοῦ Ἁγίου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου στή Ζόγκα Ἑλληνικοῦ Ἀργους, ἀπό 22 ἕως 24 Ὀκτωβρίου 2019, μέ τή φιλόξενη φροντίδα τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀργολίδος κ. Νεκταρίου καί ὑπό τήν προεδρία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιῶς καί Φαλήρου κ. Σεραφεῖμ, Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Αἱρέσεων, μέ θέμα: «Ὁψεις τοῦ μυστηρίου τῆς ἀνομίας. Ἀντιτριαδικές - Ἀποκρυφιστικές - Νεοπαγανιστικές δοξασίες περί Θεοῦ», μετά ἀπό ἐκτενῆ συζήτηση ἐπί τῶν εἰσηγήσεων, ἐνέκρινε ὁμοφώνως τά ἀκόλουθα Πορίσματα:

1. Ἡ Συνδιάσκεψη ἐπεσήμανε τή διαχρονική παρουσία τοῦ «μυστηρίου τῆς ἀνομίας» (Β' Θεσ. 2,7), τό ὁποῖο συνίσταται στήν ἀποστασία ἀπό τόν ζῶντα καί ἀληθινό Θεό τῆς χριστιανικῆς πίστεως, τήν ἄρνηση καί τήν πολεμική τοῦ μυστηρίου τῆς Ἁγίας Τριάδος, τήν ποικιλόμορφη ἀμφισβήτηση τοῦ προσώπου καί τοῦ ἔργου τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τή διαστροφή τῆς διδασκαλίας Του, μέ ἐμφανεῖς τίς τραγικές σωτηριολογικές συνέπειες ἀπό τήν υἰοθέτηση τῶν ἀντιχριστιανικῶν περί Θεοῦ δοξασιῶν. Τό μυστήριο τῆς ἀνομίας στήν ἐποχή μας ἐκπροσωπεῖται ἀπό πλῆθος αἰρετικῶν, παραχριστιανικῶν καί παραθρησκευτικῶν ὁργανώσεων καί κινημάτων.

2. Ὁ σύγχρονος ἀντιχριστιανικός λόγος περί Θεοῦ, μάλιστα στήν νεοεποχίτικη ἐκδοχή του, περιλαμβάνει ἕνα συνονθύλευμα δοξασιῶν, πού θυμίζει ἐν πολλοῖς τόν ἀρχαῖο Γνωστικισμός. Οἱ ἐκπρόσωποί του ἐπιχειροῦν νά ἀντικαταστήσουν τό μυστήριο τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, τήν διά τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, ἐκκλησιαστική θεολογία καί θεογνωσία μέ «διδάχες ποικίλες καί ξένες» (Ἐβρ. 13,9).

Ἐπιπλέον, ἐπιδιώκεται νά ἀπογυμνωθεῖ τό θεανδρικό πρόσωπο τοῦ

Χριστοῦ ἀπὸ τῆ θεία φύση Του καὶ νὰ ὑποβιβαστεῖ στὴν κατηγορία τοῦ avatar ἢ τοῦ «ὑπέρ-ἄνθρωπου», νὰ ἀποδυναμωθεῖ ἀπὸ τὴ σωστικὴ Του δύναμη, νὰ πάψει νὰ πιστεύεται, ὅτι εἶναι ὁ μοναδικὸς Σωτῆρας τοῦ κόσμου «ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς» (Πράξ. 4,12).

3. Ἡ «Νέα Ἐποχὴ», βασικὸ μέγεθος τοῦ «μυστηρίου τῆς ἀνομίας», ἀποτελεῖ ἓνα παγκόσμιο φαινόμενο ἄκρως ἀντιχριστιανικὸ ὡς πρὸς τὸν χαρακτήρα, ἀποκρυφιστικὸ ὡς πρὸς τὴν προέλευση καὶ πολυσύνθετο ὡς πρὸς τὴ διάρθρωσή του.

Βασικὲς διδασκαλίαι στὶς περὶ Θεοῦ ἀντιλήψεις τῆς «Νέας Ἐποχῆς» εἶναι: α) Δέν ὑπάρχει προσωπικὸς Θεός, ἀλλὰ ἀπρόσωπη συμπαντικὴ ἐνέργεια, β) Ἡ τελείωση τοῦ ἀνθρώπου ἐξαρτᾶται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὴ συνειδητοποίηση τῆς «θεϊκῆς ιδιότητάς» του ἢ καὶ τῆς λεγόμενης «χριστικῆς» καταστάσεώς του.

Τὴ θέση τῆς πίστεως λαμβάνει ἡ «Γνώση», ὅρος προσφιλῆς στὸν χῶρο, μέ ἀντίστοιχες ἀναλογίες νοηματοδοτήσεως μέ τὸν ἀρχαῖο Γνωστικισμό. Ἡ κατὰ Χριστὸν ἐπίγνωση τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο ἀντικαθίσταται στὰ κινήματα τῆς «Νέας Ἐποχῆς» ἀπὸ τὸν ὅρο «αὐτογνωσία» μέ ἀποκρυφιστικὴ νοηματοδότηση. Σύμφωνα μέ τίς νεοεποχίτικες δοξασίες, ὅλες οἱ θρησκευτικὲς παραδόσεις ἀποτελοῦν ἰσοτίμες «ἀτραπούς», ὁδοὺς προσεγγίσεως τοῦ ἰδίου παγκοσμίου θεοῦ στὴν πολλαπλότητα τῶν ἐκδηλώσεών του. Ἡ κατὰ Χριστὸν ἄσκηση τοῦ ἀνθρώπου ἀντικαθίσταται ἀπὸ τὸν διαλογισμό καὶ τὴ γιόγκα, σέ συνδυασμὸ μέ ἓναν ἀλλεπάλληλο κύκλο μετενσαρκώσεων. Στό θεωρητικὸ ὑπόβαθρό της ἀνήκουν οἱ θεμελιώδεις παραδοχές της: α) Ὅλα εἶναι ἓνα, «ἐν τό πᾶν», β) Ὅλα εἶναι θεός, καὶ γ) Ἡ ἀνθρωπότητα καὶ ὁ κόσμος εἶναι κομμάτι, «ἀπορροή» τοῦ θεοῦ.

4. Ὁ θρησκευτικὸς συγκρητισμὸς εἶναι ὁ σύγχρονος μεγάλος πνευματικὸς κίνδυνος. Βασικὴ του ἀρχὴ ἀποτελεῖ ἢ μέσω ἑνὸς ἔλκυστικοῦ λεξιλογίου ἄρνηση τῆς μοναδικότητάς τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως καὶ τοῦ θεμελίου αὐτῆς, τοῦ ἀποκεκαλυμμένου ἀληθινοῦ Θεοῦ, μέ πρόσχημα τὴν ἐπικράτηση τῆς παγκόσμιας ἐνότητος καὶ εἰρήνης. Αὐτὸ θὰ ἐπιτευχθεῖ, κατὰ τοὺς ἐκπροσώπους τοῦ χῶρου, μέσω τῆς ἀναδείξεως τῆς ἀρμονικῆς συνδέσεως τῶν κοινῶν στοιχείων τῶν διαφόρων θρησκειῶν.

Ἐπιπλέον, ὁ θρησκευτικὸς συγκρητισμὸς, μέ τὴν ἄρνηση τῶν βασικῶν διακρίσεων (κτιστοῦ - ἀκτίστου, οὐσίας - ἐνεργείας) τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας, τὸν αὐθαίρετο ἐπιλεκτικὸ δανεισμὸ στοιχείων ἀπὸ ὅλες τίς θρησκεῖες καὶ τὴ μίξη τῶν ἀμίκτων αὐτῶν στοιχείων, ὀδηγεῖ ἀναπόφευκτα στὴ σχετικοποίηση τῆς ἀληθείας γιὰ τὸν Θεό. Πιὸ συγκεκριμένα, καταργεῖ τὴ μοναδικότητα τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀποκεκαλυμμένου Τριαδικοῦ Θεοῦ, τὴν ἀποκλειστικότητα τῆς σωτηρίας ἀπὸ Αὐτόν καὶ τὴν ἀναντικατάστατη ἀληθινὴ λατρεία Του. Τελικῶς, ὑποβιβάζει τὸν ἀληθινὸ Θεό σέ κτιστὸ ἀνθρώπινο ἐφεύρημα τοῦ μεταπτωτικοῦ ἀνθρώπου.

Οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ χῶρου αὐτοῦ ἰσχυρίζονται, ὅτι ἡ πληρότητα τῆς ἀληθείας θὰ ἐπιτευχθεῖ μόνο μέ τὴ σύνθεση τῶν ἐπὶ μέρους θρησκευτικῶν

παραδόσεων. Ἡ ἀνθρωποκεντρική συγκρητιστική προσέγγιση τοῦ Θεοῦ εἶναι τελείως ἀντίθετη πρὸς τὴ θεανθρωποκεντρική προσέγγιση τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τούς Προφήτες, τούς Ἀποστόλους καί τούς Ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ διαχριστιανικός, ἐπίσης, συγκρητισμός εἶναι εὐθέως ἀντίθετος στὴ μοναδικότητα τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας ὡς Σώματος τοῦ Χριστοῦ καί τῶν θεμελιωδῶν χαρακτηριστικῶν Της, ὅπως καταγράφονται στό Σύμβολο τῆς Πίστεως.

5. Ἡ εἰκόνα περὶ Θεοῦ πού παρουσιάζει ἡ Θεοσοφικὴ Ἑταιρεία, πηγή τοῦ κινήματος τῆς «Νέας Ἐποχῆς», εἶναι ἡ ἀνεστραμμένη εἰκόνα τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ θείας Ἀποκαλύψεως, ἕνας «Deus inversus» (ἀνεστραμμένος Θεός). Γι' αὐτό ἡ θεοσοφικὴ ἐκδοχὴ περὶ Θεοῦ εἶναι ἐκ διαμέτρου ἀντίθετη μέ αὐτὴ τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας, πού καταγράφεται στά Βιβλικά κείμενα καί στά συγγράμματα τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

Τό ἀποκρυφιστικὸ σύστημα τῆς Θεοσοφίας παρουσιάζει βασικές ἀντιστοιχίσεις μέ τό ὑπόβαθρο τοῦ ἀρχαίου Γνωστικισμοῦ καί συμβάλλει καίρια στήν καλλιέργεια τοῦ σύγχρονου θρησκευτικοῦ συγκρητισμοῦ. Ἀντιπροσωπευτικὸ παράδειγμα ἀποτελεῖ ἡ θέση τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρείας, ὅτι: *«Εἶτε προσεύχεταιί τις στόν οὐδδαν, τόν ἰσνοῦ, τόν Χριστόν, τόν Πατέρα, δέν ὑπάρχει κατ' οὐσίαν διαφορά».*

6. Στὴ σειρά τῶν ἀντιτριαδικῶν κινήσεων, πού ἐμφανίσθηκαν στοὺς νεωτέρους χρόνους, ἤδη ἀπὸ τὴν περίοδο τῆς Μεταρρυθμίσεως καί ἰδιαίτερος τόν 20^ο αἰώνα, συναριθμοῦνται οἱ Ἀντιτριαδικοί Πεντηκοστιανοί, κλάδος τοῦ παγκοσμίου Πεντηκοστιανικοῦ κινήματος, πού εἶναι γνωστοί διεθνῶς μέ τίς ὀνομασίες «Jesus Only» (Μόνον ὁ Ἰησοῦς) καί «Oneness Pentecostalism» (Κίνημα ἐνότητος).

Ἀφετηρία καί κέντρο τῶν ἀντιτριαδικῶν δοξασιῶν τοῦ ἐν λόγῳ Πεντηκοστιανικοῦ κλάδου ἀποτελεῖ ὁ ὅρος «ριζοσπαστικός μονοθεϊσμός», ὁ ὁποῖος σημαίνει ὅτι στή θεότητα ὑπάρχει μόνον ἕνα πρόσωπο, αὐτό τοῦ Ἰησοῦ. Τά ἄλλα δύο πρόσωπα δέν ἀποτελοῦν διακριτές ὑποστάσεις, ἀλλὰ τίτλους, ρόλους, ἐκδηλώσεις καί τρόπους ἐνεργείας ἢ σχέσεων τοῦ ἑνός προσώπου μέ τόν ἄνθρωπο καί τὴ δημιουργία. Οἱ σύγχρονες ἀντιτριαδικές πεντηκοστιανικές ἀντιλήψεις ἀποτελοῦν ἀναβίωση τοῦ ἀρχαίου Τροπικοῦ Μοναρχιανισμοῦ (Modalismus), καθὼς συναντοῦμε παραπλήσια ὀρολογία καί ὁμοιότητα ἐρμηνευτικῶν ἀναλογιῶν, ὡς πρὸς τόν τρόπο κατανοήσεως τῶν ἄλλων δύο Προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος.

7. Ἡ ἐταιρεία «Σκοπιά» τῶν «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά», ἀπὸ τίς πῖο γνωστές παραχριστιανικές ὀργανώσεις στόν κόσμο, προβάλλει μιὰ χονδροειδῆ ἀνθρωπομορφικὴ ἀντίληψη περὶ Θεοῦ. Ἀπορρίπτει τίς θεμελιώδεις χριστιανικές ἀλήθειες γιὰ τὴν Ἁγία Τριάδα, γιὰ τὴν ὁμοουσιότητα τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέ τόν Θεὸ Πατέρα, γιὰ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ κ.ἄ. Ἐπιχειρώντας νά στηρίξει στήν Ἁγία Γραφή τίς περὶ Θεοῦ πεπλανημένες δοξασίες τῆς, ἐμφανίζεται μέ τό προσωπεῖο τοῦ ἀπόλυτου σεβασμοῦ στά ἱερά κείμενά τῆς. Προβάλλει τούς ὀπαδούς τῆς

ὡς συστηματικούς «σπουδαστές τῶν Γραφῶν». Στήν πραγματικότητα, ὁμως, κακοποιεῖ βάνανσα τὰ ἱερά κείμενα κατά τή διαδικασία τῆς ἐρμηνείας τους, χειραγωγεῖ τούς ὁπαδούς της σέ συγκεκριμένες μορφές παρερμηνείας, «ἐκβιάζει» τὰ κείμενα γιά νά συμφωνοῦν μέ προκατασκευασμένες ἀντιλήψεις της. Τέλος, δέν διστάζει νά ἀλλοιώνει καί τὰ ἴδια τὰ κείμενα τῶν ἱερῶν Γραφῶν, ὅπου αὐτά δέν εὐνοοῦν τίς κακόδοξες ἀντιλήψεις της. Ἡ «Μετάφραση Νέου Κόσμου», πού χρησιμοποιεῖ ἡ ἑταιρεία, θεωρεῖται μία ἀπό τίς μεγαλύτερες κακοποιήσεις τοῦ ἱεροῦ κειμένου τῆς Ἀγίας Γραφῆς παγκοσμίως.

8. Ὡς πλέον ἐκφραστικές ὀψεις τοῦ μυστηρίου τῆς ἀνομίας θεωροῦνται καί οἱ περί «θείου» ἀπόψεις καί δοξασίες τοῦ Νεοπαγανισμοῦ, οἱ ὁποῖες συσχετίζονται ὀργανικά μέ αὐτές τῆς «Νέας Ἐποχῆς», καθὼς ἀποτελεῖ ἕνα ἀπό τὰ πλέον δυναμικά ρεύματά της. Οἱ πολυπληθεῖς καί ἑτερόκλητες νεοπαγανιστικές ὀμάδες συναντῶνται στή νεοεποχίτικη περί ἀπρόσωπο «Θεοῦ» δοξασία, ὁ ὁποῖος κατανοεῖται ὡς ἐνδοκοσμική ἔννοια, ταυτισμένος μέ τόν ὑλικό κόσμο. Πιστεύουν ὅτι τὰ πάντα εἶναι «θεός» (πανθεισμός) καί, ὡς ἐκ τούτου, ὁ «θεῖος» ὑλικός κόσμος (Φύση) εἶναι ἡ μόνη πραγματικότητα καί ἀποτελεῖ ἀντικείμενο λατρείας.

Ἡ «ἐκρόή» τοῦ ἀπρόσωπου «θείου», τό ὁποῖο ταυτίζεται μέ τή Φύση, «γεννᾷ» τούς πολυἀριθμούς «θεούς», οἱ ὁποῖοι λατρεύονται ποικιλοτρόπως ἀπό τίς διάφορες ὀμάδες καί θεωροῦνται, εἴτε ὡς ἀπρόσωπες φυσικές δυνάμεις, εἴτε ὡς ἀνθρώπινα πρόσωπα «ἐξελιγμένα» σέ «Ἀνώτερες Ὀντότητες», εἴτε ὡς ἐξωγήνιοι, εἴτε ὡς σύνθεση τῶν ἀνωτέρω. Παράλληλα, ὁ Νεοπαγανισμός προβάλλει τήν πίστη καί σέ «κατώτερες θεότητες» καί «δυνάμεις τῆς φύσεως», προσωποποιημένες ἢ ἀπρόσωπες, οἱ ὁποῖες δῆθεν καθορίζουν τήν ἀνθρώπινη ζωή. Οἱ «θεότητες» τοῦ Νεοπαγανισμοῦ ἀποτελοῦν δημιουργήματα τοῦ πεπτωκότος ἀνθρώπου καί ἐνσωματώνουν προβολές ἀνθρωπίνων παθῶν.

Ἐνώπιον τῆς ποικιλόμορφης πλάνης ἢ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ὡς Σῶμα Χριστοῦ ἀποτελεῖ τόν μοναδικό χῶρο ἀληθινῆς Θεογνωσίας, βιώσεως τοῦ ἀγίου θελήματός τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, θεραπείας κατά Χριστόν τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν καί ἐπιτεύξεως τοῦ σωτηριολογικοῦ σκοποῦ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ Συνδιάσκεψη ἐγκρίνει ὁμοφώνως τὰ ὡς ἄνω Πορίσματα καί ἐξουσιοδοτεῖ τόν Πρόεδρο αὐτῆς νά τὰ ὑπογράψει.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνδιασκέψεως
† Ὁ Πειραιῶς καί Φαλήρου Σεραφεῖμ

Οἱ Ἐντεταλμένοι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν

Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, Μητροπολίτης Κυδωνίας καί
Ἀποκορώνου Δαμασκηνός
Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, Μητροπολίτης Πτολεμαῖδος Ἐμμανουήλ

Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, Ἀρχιεπίσκοπος Λύδδης Δημήτριος
Πατριαρχείου Σερβίας, Ἀρχιμανδρίτης Εὐσέβιος Μεάντζια
Πατριαρχείου Βουλγαρίας, Μητροπολίτης Νευροκοπίου Σεραφείμ
Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, Πρωτοπρ. Ἡλίας Κουτραφούρης
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Πρωτοπρ. Κυριακός Τσουρός

Ὁ φιλοξενῶν τὴν Συνδιάσκεψη

† Μητροπολίτης Ἀργολίδος Νεκτάριος

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνδιασκέψεως

† Ὁ Πειραιῶς καὶ Φαλήρου Σεραφείμ